

Protokół Nr 29/13
posiedzenia Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
które odbyło się 22 marca 2013 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Kielcach
(w godz. 11.00-12.00).

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi *załącznik nr 1* do protokołu.

Obrady prowadziła **dr Marzena Marczevska, przewodnicząca Komisji**.

W posiedzeniu uczestniczyło **5 członków Komisji** (pozostali członkowie usprawiedliwili swoją nieobecność) oraz **Małgorzata Kowalińska, zastępca dyrektora Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego**.

Listy z podpisami uczestników obrad stanowią *załączniki nr 2 i 3*.

Komisja przyjęła do realizacji następujący porządek obrad:

- 1) Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami województwa świętokrzyskiego na lata 2013- 2016”.
- 2) Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Świętokrzyskie Gminie Wiślica z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Muzeum Regionalnego w Wiślicy w 2013 r.
- 3) Zaopiniowanie projektu uchwały Sejmiku w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Piekoszów, Gminie Krasocin oraz Gminie Morawica z przeznaczeniem na realizację zadań wykonywanych lub planowanych do wykonania w ramach Wieloletniego Programu Kultura +, Biblioteka +, „Infrastruktura Bibliotek”.
- 4) Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi za 2012r.
- 5) Informacja o sytuacji finansowej instytucji kultury za 2012 r.
- 6) Sprawy różne.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1.

Członkowie Komisji otrzymali projekt uchwały Sejmiku w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami województwa świętokrzyskiego na lata 2013- 2016” (*załącznik do akt XXIX sesji Sejmiku*).

Omówienia ww. dokumentu dokonała dyrektor **Małgorzata Kowalińska**. Wyjaśniła, że dotychczasowy program obowiązywał do 2011 r. i zgodnie z wymogami ustawowymi powstała konieczność opracowania kolejnego projektu dokumentu. Zadanie to zostało zlecone firmie BaSch z Końskich. Formuła korzystania z programu różni się od dotychczasowej praktyki, ponieważ będzie on dostępny jedynie w formie elektronicznej dla wszystkich zainteresowanych (na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego). Dokument wskazuje cele i kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami a także zasady ich monitorowania oraz główne źródła finansowania zadań związanych z ochroną i opieką nad dziedzictwem kulturowym regionu świętokrzyskiego. Program będzie podstawą rozdziału środków i na zawarte w nim zapisy będą powoływać się instytucje starające się o pieniądze na ochronę zabytków.

Obecnie w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego znajduje się 1707 zabytków nieruchomych oraz 137 zabytków archeologicznych. Wśród właścicieli zabytków są osoby prywatne, instytucje publiczne, parafie.

Do opracowania podobnych dokumentów zobligowane są także powiaty i gminy, które przygotowują coraz lepsze pod względem merytorycznym opracowania.

W ocenie pani dyrektor, program jest czytelny, pokazuje możliwość łączenia środków ze źródeł krajowych (dotacje z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego) oraz zagranicznych (środki Unii Europejskiej i fundacji międzynarodowych).

Zwróciła uwagę, że część prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych nie przystępuje do programu z uwagi na niewielkie pieniądze przyznawane na realizację zadania i obowiązkowy wkład własny. Środki, które mogą być przeznaczone na ochronę zabytków, są również wysoce niewystarczające w stosunku do potrzeb. W budżecie województwa w roku bieżącym na realizację programu przewidziano jedynie kwotę 200 tys. zł (w roku ubiegłym, taka sama kwota została zwiększona do 500 tys. zł).

Przewodnicząca Komisji dr Marzena Marczevska oceniła, że dokument został opracowany szczegółowo. Zapytała, czy program był konsultowany z ekspertami, regionalistami, osobami odpowiedzialnymi w powiatach, gminach za instytucje znajdujące się w spisie zabytków.

Dyrektor Małgorzata Kowalińska wyjaśniła, że w założeniach zamówienia publicznego na opracowanie programu zawarty był obowiązek konsultacji. Firma BaSch podała wykaz podmiotów, z którymi dokument był uzgadniany. Największą wagę miała opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i jego służb. Konsultacje były prowadzone również z pracownikami Instytutu Historii UJK (*informacja nt. przebiegu konsultacji stanowi załącznik nr 4 do protokołu*).

Radny Izydor Grabowski zapytał o czasookres obowiązywania programu.

Dyrektor Małgorzata Kowalińska wyjaśniła, że obecnie przewiduje się, iż program będzie obowiązywał 4 lata (ogólnie sformułowane zapisy w dokumencie powinny być wystarczające dla przyszłych beneficjentów). W przypadku zaistnienia nowych okoliczności, możliwe jest w każdym czasie wprowadzenie zmian zawartych w nim treści.

Komisja jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami województwa świętokrzyskiego na lata 2013- 2016”. Opinia Nr 44/13 stanowi *załącznik nr 5*.

Ad 2.

Członkowie Komisji otrzymali projekt uchwały Sejmiku w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Świętokrzyskie Gminie Wiślica z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Muzeum Regionalnego w Wiślicy w 2013 r. (*załącznik do akt XXIX sesji Sejmiku*).

Dyrektor Małgorzata Kowalińska przypomniała, że Gmina Wiślica jest organizatorem Muzeum Regionalnego w Wiślicy. Zadaniem muzeum jest m.in. ekspozycja i udostępnianie obiektów zabytkowych o ogromnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego regionu i Polski, które wymagają bardzo złożonych i kosztownych prac remontowych oraz konserwatorskich.

W związku z realizacją projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego, a także wzmożonym ruchem turystycznym, istnieje potrzeba zwiększenia zatrudnienia w Muzeum o 1 osobę. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Busku - Zdroju pozyskano część środków na zatrudnienie pracownika.

Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe, Gmina Wiślica zwróciła się do Samorządu Województwa z prośbą o zwiększenie dotacji celowej o 20 tys. zł z przeznaczeniem na pokrycie pozostałej kwoty wymaganej do sfinalizowania umowy.

Przewodnicząca Komisji zaznaczyła, że śledzi intensywnie informacje związane z działalnością Muzeum, z których wynika, że nie udało się uzyskać dla Wiślicy pełnego dofinansowania z resortowej puli na ochronę zabytków. Wyraziła słowa uznania i podziwu dla pracowników instytucji za aktywność, pomysłowość, korzystanie z różnych form działań dla przysporzenia dochodów i zwiększenia zainteresowania muzeum. Podkreśliła, że biorąc pod uwagę unikalny charakter zabytków wiślickich, Samorząd Województwa powinien pomagać wszelkimi dostępnymi środkami.

Radny Janusz Skibiński zapytał, ile osób zatrudnionych jest w muzeum?

Dyrektor Małgorzata Kowalińska wyjaśniła, że obecnie wykorzystywane jest 1,5 etatu dla pracowników merytorycznych (plus 0,5 etatu dla osoby sprzątającej). Podzieliła pogląd nt. zaradności i licznych cennych inicjatyw, podejmowanych przez osoby zatrudnione w Muzeum. Pracownicy oprowadzają po obiektach, piszą projekty, prowadzą bieżącą działalność, w ramach ekonomicznego działania nawiązali współpracę z wieloma podmiotami (Uniwersytetem Jagiellońskim, uczelniami śląskimi). Studenci, w ramach staży, opracowują nieodpłatnie projekty wymagane przy staraniach o środki unijne. Pracownicy założyli również stowarzyszenie w celu pozyskiwania środków, które są wykorzystywane na potrzeby muzeum (np. kupno materiałów do zajęć edukacyjnych, pokrycie kosztów zaproszenia ciekawych ekspertów).

Komisja jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Województwo Świętokrzyskie Gminie Wiślica z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Muzeum Regionalnego w Wiślicy w 2013 r. (*Opinia Nr 45/13 stanowi załącznik nr 6*).

Ad 3.

Członkowie Komisji otrzymali projekt uchwały Sejmiku w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Piekoszów, Gminie Krasocin oraz Gminie Morawica z przeznaczeniem na realizację zadań wykonywanych lub planowanych do wykonania w ramach Wieloletniego Programu Kultura +, Biblioteka +, „Infrastruktura Bibliotek” (*załącznik do akt XXIX sesji Sejmiku*).

Dyrektor Małgorzata Kowalińska wyjaśniła, że Program Biblioteka+ jest wieloletnim programem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Program służy radykalnej poprawie stanu bibliotek publicznych w Polsce. Głównymi beneficjentami programu są gminne biblioteki publiczne, ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek z gmin wiejskich, wiejsko-miejskich oraz małych gmin miejskich. Do 2012r. struktura dofinansowania wynosiła: Minister Finansów - 60%; samorządy terytorialne 40% (ze wskazaniem, aby z 20% wsparciem włączył się samorząd województwa). Pod koniec ubiegłego roku zostały zmienione proporcje: 75% - Ministerstwo Finansów; 25% - strona samorządowa.

Bez pomocy samorządu województwa biblioteki gminne nie mogłyby w pełni zrealizować zadań zgłoszonych do programu.

Radny Janusz Skibiński zapytał, ile gmin uczestniczy w programie i ile z nich zwróciło się o dofinansowanie samorządu województwa?

Dyrektor Małgorzata Kowalińska wyjaśniła, że w bieżącym roku zostały złożone następujące wnioski:

1. Gmina Piekoszów wnioskuje o dofinansowanie projektu pn. „Gminna Biblioteka Publiczna w Piekoszowie biblioteką na miarę XXI wieku”, którego przedmiotem jest m.in. doposażenie filii bibliotecznych w Rykoszynie, Brynicy i Zajączkowie. Całkowity koszt realizacji zadania oszacowano na kwotę 195.000,00 zł, w tym: 75.000,00 zł pochodzi z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W roku 2012 Gmina uzyskała dotację z budżetu Województwa na realizację przedmiotowego zadania w kwocie 25.000,00 zł, dlatego też proponowana kwota wsparcia w roku bieżącym wynosi 10 tys. zł.

2. Gmina Krasocin wnioskuje o dofinansowanie projektu realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Krasocinie, którego przedmiotem jest budowa nowej siedziby instytucji. Całkowity koszt realizacji zadania oszacowano na kwotę 1.856.632,06 zł, w tym: zakładane dofinansowanie z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wynosi 1.392.474,04 zł – proponowana kwota wsparcia 30 tys. zł.

3. Gmina Morawica wnioskuje o dofinansowanie projektu realizowanego przez Gminną Bibliotekę Publiczną im. Jana Pawła II w Morawicy, którego przedmiotem jest wyposażenie nowo wybudowanego obiektu biblioteki głównej w Morawicy. Całkowity koszt realizacji zadania oszacowano na kwotę 320.000,00 zł w tym: zakładane dofinansowanie z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wynosi 240.000,00 zł – proponowana kwota wsparcia 30 tys. zł.

Zwróciła uwagę, że nie każda gmina ma potrzeby w zakresie budowy, wyposażenia bibliotek (wiele z nich powstało we wcześniejszym okresie programowania z RPO). Zapowiedziała realizację kolejnego komponentu rządowego Programu Wieloletniego Kultura+, priorytet Digitalizacja. Przewiduje się, że minimalne dofinansowanie projektów w nowym okresie programowania wyniesie 50 tys. zł, a maksymalne 1.875 tys. zł.

Przewodnicząca Komisji dr Marzena Marczevska opowiedziała się za wspieraniem bibliotek w każdej możliwej do przyjęcia dla budżetu województwa wysokości. Zwróciła uwagę na korzyści, jakie niesie za sobą digitalizacja zbiorów. Dostęp do cyfrowych zasobów za pośrednictwem internetu pozwala zaoszczędzić ogromną ilość czasu i pracy. W tej dziedzinie dokonał się niesamowity postęp.

Komisja jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Piekoszów, Gminie Krasocin oraz Gminie Morawica z przeznaczeniem na realizację zadań wykonywanych lub planowanych do wykonania w ramach Wieloletniego Programu Kultura +, Biblioteka +, „Infrastruktura Bibliotek”. Opinia Nr 43/13 stanowi *załącznik nr 7*.

Ad 4.

Członkowie Komisji otrzymali projekt uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi za 2012r. (*załącznik do akt XXIX sesji Sejmiku*).

Dyrektor Małgorzata Kowalińska przedstawiła ww. sprawozdanie w części dotyczącej zadań Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki. Zaznaczyła, że w każdym roku samorząd województwa może coraz mniej środków przeznaczyć na udzielanie pomocy organizacjom pozarządowym.

Przewodnicząca Komisji dr Marzena Marczevska zwróciła uwagę, że z omawianego dokumentu wynika, że pula środków przekazanych z budżetu województwa dla organizacji pozarządowych wyniosła 3.462.971 zł, a ze środków Unii Europejskiej - 52.069.143 zł, co oznacza już spory zastrzyk finansowy.

Dyrektor Małgorzata Kowalińska poinformowała, że roku ubiegłym na zadania realizowane przez departament wydatkowano kwotę 2.707.146 zł, w tym na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej - 2.032.346 zł; ochronę i opiekę nad zabytkami - 75 tys. zł, edukację i naukę – 149.800 zł. Najtrudniejsza sytuacja dotyczyła realizacji zadań z zakresu kultury dofinansowanych kwotą 450 tys. zł. Łącznie podpisano 267 umów z 221 organizacjami na realizację zadań publicznych (rozpatrzono 451 ofert złożonych przez 301 podmiotów). Suma kwot zaangażowanych przez organizacje wyniosła 6.285.651 zł.

Zwróciła uwagę na trudną rolę Komisji Konkursowej, na której spoczywa ciężar oceny dużej ilości wniosków, pod kątem możliwości realizacji zadania. Zdarzają się przypadki zawyżania przewidywanych kosztów w celu otrzymania wysokiego dofinansowania, jak również rezygnacji ze zbyt małej dotacji. Zwrot środków przez beneficjenta pod koniec roku nie daje szans na ich wykorzystanie zgodnie z wymogami ustawy o pożytku publicznym. Taka sytuacja wywołuje powszechne niezadowolenie, zwłaszcza że zainteresowanie ubiegających się o wsparcie finansowe jest ogromne. Coraz odważniej składane są odwołania. Jest również wiele problemów z prawidłowym rozliczeniem dotacji oraz błędnym kierowaniem wniosków. Dla uniknięcia ww. problemów zostaną zaostrzone kryteria naboru wniosków. Wprowadzono również wymóg informowania, czy beneficjent stara się o środki z innych departamentów.

W szerokiej dyskusji, w której głos zabrali: **przewodnicząca Komisji dr Marzena Marczevska, radny Janusz Skibiński, radny Sławomir Marczewski, radna Maria Adamecyk, radny Izydor Grabowski, dyrektor Małgorzata Kowalińska**, rozmawiano o bardzo trudnej ocenie wniosków oraz ograniczeniach w przyznawaniu dotacji, z powodu dużej liczby zainteresowanych i zbyt małej ilości środków do dyspozycji. Zastanawiano się nad celowością rezygnacji z dofinansowania niektórych działań, które mają zapewnione wsparcie ze strony innych podmiotów i podejmowania w to miejsce inicjatyw skutkujących większą efektywnością.

Komisja jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa z Organizacjami Pozarządowymi za 2012r. Opinia Nr 47/13 stanowi *załącznik nr 8*.

Ad 5.

Członkowie Komisji otrzymali informację o sytuacji finansowej instytucji kultury za 2012 r. (*załącznik nr 9 do protokołu*).

Dyrektor Małgorzata Kowalińska poinformowała, że sytuacja finansowa wojewódzkich instytucji kultury nie budzi zastrzeżeń. Instytucje na bieżąco, zgodnie z obowiązującymi terminami płatności, regulują wszystkie zobowiązania. Środki, jakie pozostały na koniec okresu, przeznaczone zostaną na bieżącą działalność placówek. Następnie przedstawiła kwoty dotacji dla poszczególnych instytucji kultury. Zwróciła uwagę, że w minionym roku starano

się utrzymać dotacje na poziomie ubiegłorocznym. Czynnikiem wpływającym na wysokość dotacji była potrzeba zwiększenia środków dla instytucji na wkład własny do projektów unijnych oraz możliwość uzyskiwania dochodów własnych uzyskiwanych z prowadzonej działalności.

W dyskusji, w której głos zabrali: **przewodnicząca Komisji dr Marzena Marczevska, radny Janusz Skibiński, radny Sławomir Marczewski, radna Maria Adamczyk, dyrektor Małgorzata Kowalińska**, podkreślono bardzo dobry rozwój instytucji podległych samorządowi województwa. Podejmowane są przedsięwzięcia interdyscyplinarne i na wysokim poziomie. Placówki rozwijają się, organizują bardzo ciekawe i atrakcyjne przedsięwzięcia, które cieszą się dużą popularnością wśród mieszkańców regionu świętokrzyskiego i turystów.

Komisja przyjęła informację do akceptującej wiadomości.

Ad 4.

Komisja Edukacji, Kultury i Sportu desygnowała dr Marzenę Marczevską, przewodniczącą Komisji do Rady Muzeum przy Muzeum Narodowym w Kielcach (*pismo w tej sprawie stanowi załącznik nr 10 do protokołu*).

Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodnicząca Komisji

dr Marzena Marczevska

Protokół sporządziła:

Barbara Chrzęszczyk